

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2015.

Association for help and education of mobbing victims

Domobranska 4, 10 000 Zagreb, Hrvatska

Tel: +385 1 3907 301, Fax: +385 1 3907 300

E-mail: udrugamobbing@zg.t-com.hr

Web: <http://www.mobbing.hr/>

O nama

Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga osnovana je 2004. godine s ciljem da se javnost, a pogotovo poslodavci/ke i posloprimci/ke senzibiliziraju za problem mobbinga, zlostavljanja na radnom mjestu i da znaju kako zaštititi jedno od osnovnih ljudskih prava, pravo na rad. Udruga mobbing je nestranačka i neprofitna organizacija koja provodi edukaciju, istraživanja i zagovaranje. Udruga se zalaže za društvo temeljeno na vrijednostima demokracije, tolerancije, pluralizma, zaštite ljudskih prava te teži pravnoj državi, razvijenom civilnom društvu, političkoj kulturi i društvu znanja.

Tijela upravljanja su:

Skupština (kao najviše Tijelo, a sačinjavaju je svi redovni članovi/ce Udruge) te Predsjednik/ca.

Sukladno Statutu, ciljevi rada Udruge su:

- zaštita ljudskih prava,
- unaprjeđivanje kvalitete života pojedinaca, obitelji i zajednica promicanjem, unaprjeđenjem i razvojem demokratske političke kulture,
- promicanje socijalnog poduzetništva,
- međunarodna razvojna suradnja,
- socijalne usluge, odgoj i obrazovanje, socijalnom djelatnošću te zaštitom zdravlja.

Područja djelovanje Udruge su : ljudska prava, socijalna djelatnost, socijalno poduzetništvo, zaštita zdravlja, obrazovanje, znanost i istraživanje, demokratska politička kultura, održivi razvoj i međunarodna suradnja.

Vizija:

Stvaranje društva jednakih mogućnosti za sve građane i građanke, u kojem senzibilizirani građani donose informirane odluke i svjesni su svoje odgovornosti za društvo u cjelini. Udruga mobbing je aktivan subjekt razvoja civilnog društva, čije su inicijative i rad prepoznati i priznati.

Misija:

Udruga mobbing je nestranačka i neprofitna organizacija koja provodi edukaciju, istraživanja i zagovaranje. Udruga se zalaže za društvo temeljeno na vrijednostima demokracije, tolerancije, pluralizma, zaštite ljudskih prava te teži pravnoj državi, razvijenom civilnom društvu, političkoj kulturi i društvu znanja. Udruga mobbing osnovana je s ciljem senzibiliziranja javnosti za problem mobbinga; edukacije i stručnog savjetovanja žrtava mobbinga. Civilno društvo je aktivan i korektivni sustav za razvoj suvremenog društva i demokracije, a da bi rad Udruge bio na pravi način vrednovan i prepoznat u javnosti, potrebno je raditi na promociji Udruge i njenoj vizualnoj prepoznatljivosti.

Temeljna načela rada

1. Poštivanje i zaštita ljudskih prava, posebno prava svih zaposlenih i uvažavanje različitosti.
2. Neprihvatljivost svih oblika diskriminacije i govora mržnje.
3. Međusobno uvažavanje članica/ova i poštivanje različitih interesa.
4. Otvorena komunikacija, pravodobna razmjena informacija među redovnim članicama/ovima, Tijelima udruge te vanjskim suradnicama/ima.
5. Demokratsko donošenje odluka te ravnopravnost u procesima donošenja i provedbi istih.
6. Odgovornost članova Tijela Udruge za transparentan rad.
7. Promicanje vrijednosti rada Udruge u općoj javnosti.

Najviše Tijelo upravljanja Udrugom čini Skupština:

- Davor Apostolovski
- Ljubomir Radovančević
- Igor Božičević
- Barbara Kučić-Ivošević
- Jadranka Apostolovski
- Višnja Ljubičić
- Milena Horvat

Udruga broji dvoje zaposlenih:

- Jadranka Apostolovski, voditeljica ureda
- Ivan Hranj, pravnik Udruge

Savjet Udruge čine:

- Elvira Koić
- Jadranka Mustajbegović
- Snježana Vasiljević
- Nada Bodiroga Vukobrat
- Tomislav Kičin

Upravni odbor Udruge čine:

- Hrvoje Lovretić
- Igor Božičević

Likvidator Udruge jest :

- Ivan Hranj, mag.iur.

Udruga broji 156 podržavajućih te 15 počasnih članova.

Stručni suradnici Udruge:

- Hrvatska:
Elvira Koić, Jadranka Mustajbegović, Milena Horvat, Dora Dodig, Snježana Vasijević, Nada Bodiroga Vukobrat, Olivera Ilijaš, Štefica Knezović, Milica Jovanović, Marija Dill Bračić, Višnja Ljubičić, Marija Matek, Maja Vitaljić, Ivana Jolić, Mario Vinković, Iris Gović, Domagoj Franjo Frntić, Vesna Kresek, Saša Petar, Gordana Sobol, Andreja Kostelić Martić, Zlatica Štulić.
- Međunarodna suradnja:
Rudolf Karazman, Pavel Beno, Titti Concetta Piscopo, Metoda Dodič-Fikfak, Alija Sutović, Nurka Pranjić, Mara Erdelj, Goce Selovski, Krsto Pejović, Vesna Baltezarević.

1. Projekti i aktivnosti

1.1. Projekti financirani od strane domaćih donatora

1.1.1. Savjetovalište za žrtve mobbinga

Kroz projekt „Savjetovališta za žrtve mobbinga“ pružamo usluge primarne besplatne pravne pomoći za sva pravna područja i na sve zahtjeve građana u okviru stručnosti davatelja usluga sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći, upozoravamo na nedostake u primjeni ZBPP i zajedno s drugim organizacijama civilnog društva lobiramo za njegovo poboljšanje. Kroz ovaj program Udruge, godišnje primarnu pravnu pomoć primi preko 450 osoba te još 750 osoba putem telefona i e-maila. Kroz internu anketu koja jamči potpunu diskreciju Udruga dolazi do važnih podataka za poboljšanje ove usluge te pružanje sveobuhvatne pomoći osobama koje su žrtve. Projekt „Savjetovalište za žrtve mobbinga“ nije stvoren samo u svrhu pružanja primarne pomoći, već i indirektno osvještava javnost o problematici lošeg ponašanja na radnom mjestu, mobbinga i diskriminacije.

1.1.2. Škola socijalnih vještina

Kroz projekt „Škola socijalnih vještina“ provodimo primarnu prevenciju/rano prepoznavanje različitih oblika mobbinga na radnom mjestu, kao sve većeg čimbenika u narušavanju mentalnog zdravlja zaposlenika. Projektom se ostvaruje konkretan pozitivan utjecaj u smislu prevencije, odnosno smanjenja štete mobbinga kod žrtava koje imaju simptome blagog intenziteta.

1.1.3. Odgovornosti i zadaće u sprječavanju zlostavljanja na radu

Udruga mobbing svojim radom i aktivnostima na raznim projektima nastoji doprinjeti stvaranju institucionalnih preduvjeta za implementaciju relevantnih smjernica Europske Unije koje se odnose na rad; osobito onih koje se odnose na zdravo i sigurno radno mjesto, te na borbu protiv svih oblika nasilja na radnim mjestima. Kroz rečeni projekt obradili su se problemi vezani za uznemiravanje i zlostavljanje na radnom mjestu. Nadalje, edukacijom povjerljivih savjetnika/ca želimo doprinjeti lakšem prepoznavanju stvarne žrtve mobbinga kojoj je itekako potrebna pomoć i zaštita, kao i razotkrivanju „lažnih“ žrtava. Ovim potonjim, smanjio bi se broj bolovanja, a povećala svijest o štetnosti mobbinga. Edukacijom povjerljivih savjetnika/ca o rješavanju pritužbi i donošenju odluka svakako pomažemo u stvaranju zdravih i sigurnih radnih mjesta. Svojem sadržajem i ciljevima projekt je prilagođen upravo osobama zaduženim za zaštitu dostojanstva državnih službenika/ca i namještenika/ca (povjerljivih savjetnika), u Tijelima državne uprave i Tijelima s javnim ovlastima, a koji su imenovani prema Kolektivnom ugovoru.

1.1.4. Besplatna pravna pomoć

Provedbom aktivnosti projekta osigurali smo pravovremenu i adekvatnu pravnu zaštitu žrtvama i ojačali stupanj podrške usmjeravajući ih na alternativne načine rješavanja sporova mirenjem, a samim tim radili smo na smanjenju radnih sporova, što je i cilj ovog projekta. Podizanje javne svijesti u Gradu Zagrebu i cijeloj Republici Hrvatskoj o problemu mobbinga, te bolje razumijevanje ljudskih prava dugoročni je cilj ovog projekta na kojem smo radili kako bismo postigli višestruke utjecaje na cjelokupno društvo. Naše stranke su najveći uspjeh ovog projekta (1200 osoba) kojima smo u 2014. godini pružili opće pravne informacije, dali pravne savjete i sastavljali za njih važne podneske prema poslodavcima.

1.1.5. Neprihvatljivost diskriminacije i promocija uvažavanja različitosti na radnim mjestima u Gradu Zagrebu

Projekt ima za cilj poboljšati provedbu već postojećeg zakonodavstva u području antidiskriminacijskih zakona i promicanju ravnopravnosti izvan okvira samog zakona. Prvi cilj je jačanje kapaciteta dionika na tržištu rada u borbi protiv diskriminacije. Drugi specifični cilj je promovirati pozitivno okruženje među širom javnosti, posebice među poslodavcima/kama, u pogledu prepoznavanja i priznavanja ravnopravnosti, odnosno osjetljivosti na diskriminaciju temeljem dobi, invaliditeta, etničke pripadnosti, vjere te promicanja prednosti raznolikosti.

1.2. IPA 2012 „Pravo na rad bez mobbinga“

„Pravo na rad bez mobbinga“ jedinstveni je hrvatski projekt jer je po prvi put fokus na prevenciji i osnaživanju pravnog sustava, ne bi li se ovaj problem spriječio u korijenu. Dosadašnja borba protiv mobbinga uglavnom je bila usmjerena pomoći onima koji su već postali žrtvama, dok se kroz ovaj projekt želi educirati studente prava, pravnike, odvjetnike, suce, socijalne radnike, javne ustanove, te stručnjake za ljudske potencijale u poduzećima koji se susreću ili će se u svojoj karijeri susretati s ovim sve većim problemom u radnim sredinama. Projekt „Pravo na rad bez mobbinga“ vrijedan je 160.730,98€, od čega je 89,87% sufinancirala Europska unija. Projekt je započeo 17. listopada 2015. godine i traje 18 mjeseci.

2. Edukacije

U sklopu postojećeg strateškog plana i programa koji se provode, Udruga je odradila niz jednodnevnih radionica u svrhu informiranja i poboljšanja usluga povjerljivih savjetnika i menagera u prepoznavanju i rješavanju problema mobbinga u vlastitim tvrtkama. U provedbu ovih aktivnosti uključene su bile vanjske stručnjakinje Udruge, prim. mr. sc. Elvira Koić, dr. med., Olivera Ilijaš, Ivan Hranj, pravnik Udruge i predsjednica Udruge Jadranka Apostolovski.

3. Suradnja Udruge

3.1. Domaća suradnja

U 2015. godini Udruga je na programskim aktivnostima surađivala i sa stalnim vanjskim stručnjacima i ostalim dionicima koji se bave sličnom problematikom. Uspješna suradnja kroz 2015.godinu ostvarena je sa sljedećim organizacijama:

3.1.1. Sindikati i strukovne organizacije

- Nezavisni hrvatski sindikati
- Savez Samostalnih Sindikata Hrvatske
- Udruga radničkih sindikata Hrvatske
- Matica hrvatskih sindikata
- Hrvatska udruga sindikata
- Hrvatska obrtnička komora
- Hrvatska udruga poslodavaca

3.1.2. Mediji

- RTL Televizija
- HRT
- NOVA TV
- Index.hr
- 24 sata
- Novi list
- Večernji list

3.1.3. Organizacije civilnog društva

- Hrvatska udruga za prevenciju suicida
- Volonterski centar Zagreb
- Pravna klinika pravnog fakulteta u Zagrebu
- Udruga Elsa

3.1.4. Tijela državne uprave i lokalne i područne samouprave

- Grad Zagreb
- Ministarstvo pravosuđa
- Ministarstvo financija
- Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
- Ministarstvo rada i mirovinskog sustava
- Pučki pravobranitelj
- Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova
- Pravni fakultet Zagreb
- Pravni Fakultet Osijek

4. Publikacije kroz 2015. godinu

4.1. Promotivni materijali

Kroz projekt IPA 2012 „Pravo na rad bez mobbinga“ izrađeni su promotivni materijali po knjizi standarda: olovke, blokovi, letci, fascikli, banneri, roll up banneri. Izrađena je i web stranica projekta.

Pravna zaštita i tretman

Pravni tretman MOBBINGA u Europi i svijetu uvjetovan je odlikama svakog pojedinog pravnog sustava, pa su neke države usvojile zasebne propise i zakone o sprječavanju psihičkog zlostavljanja na radnom mjestu, a druge samo doradile postojeći pravni okvir manjim normotehničkim i sadržajnim intervencijama. Pravni sustav Europske unije daje dostatan pravni okvir za reguliranje navedenog problema.

Hrvatska nema zaseban propis o MOBBINGU, odnosno psihičkom zlostavljanju na radnom mjestu, niti ga definira nacionalnim zakonodavstvom.

Ostvarenje pravne zaštite podrazumijeva stoga istodobnu primjenu više hrvatskih propisa: Zakona o radu, Zakona o suzbijanju diskriminacije, Zakona o obveznim odnosima, Zakona o zaštiti na radu, Kaznenog zakona i dr.

Pravnu zaštitu moguće je ostvariti u postupku kod **poslodavca (zaštita dostojanstva radnika)** i u postupku **pred nadležnim sudom**. Poslodavci imaju obvezu preventivnog djelovanja u kontekstu zaštite radnika od uznemiravanja i diskriminacije te uređivanja problematike odgovarajućim materijalnim i postupovnim pravilima

Što učiniti u slučaju mobbinga?

Obratiti se poslodavcu, odnosno osobi ovlaštenoj za zaprimanje i rješavanje pritužbi radnika, u skladu s odredbama Zakona o radu (zahtjev/pritužba za zaštitu dostojanstva radnika). Postupak povodom zahtjeva/prigovora trebao bi biti hitan i zatvoren za javnost, a u njemu prikupljeni podaci tajni. U pravilu, poslodavac bi trebao pozvati zlostavljača i radnika da se očituje na navode iz zahtjeva/pritužbe. Poslodavac može saslušati i druge radnike (trebao bi to činiti odvojeno i bez nazočnosti zlostavljača i žrtve). Međutim, u praksi se često događa da drugi radnici, koji su svjedočili zlostavljačkom ponašanju, odnosno zlostavljanju, zbog straha za sigurnost vlastitog radnog mjesta ne žele svjedočiti ili prilikom svjedočenja daju neodređene i nejasne odgovore na postavljena pitanja. Zakonom o radu poznata je mogućnost izravnog obraćanja sudu, ali u tom slučaju sugeriramo potražiti pravnu pomoć sindikata, odvjetnika ili udruge koja pruža besplatnu pravnu pomoć i savjetovanje.

U pokretanja postupka pred nadležnim sudom valja voditi računa o postavljanju tužbenog zahtjeva i spomenutim deficitima hrvatskog pravnog okvira.

PRAVO na RAD bez mobbinga

Temeljem Zakona o suzbijanju diskriminacije razvidno je kako uznemiravanje podrazumijeva „svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekim od zabranjenih osnova diskriminacije“ (rasa ili etnička pripadnosti ili boja kože, spol, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovno stanje, članstvo u sindikatu, obrazovanje, društveni položaj, bračni ili obiteljski status, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, genetsko naslijeđe, rodni identitet, izražavanje ili spolna orijentacija) „koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje“.

pravnici, odvjetnici, suci i studenti prava učite o anti-mobbing zakonima online www.pravos.hr/e-learning

poslodavci i javne institucije uvedite protokole protiv mobbinga

žrtve mobbinga informirajte se gdje dobiti pomoć

Projekt se provodi uz potporu Europske unije.

Projekt se provodi uz potporu Europske unije i je sufinanciran od Ureda za suradnju Vlade RH.

Sadržaj ovog materijala isključivo je odgovornost Udruge mobbing i projektiranih partnera i ne odražava nužno gledišta Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

5. Volontiranje u Udruzi

U 2015. godini u Udruzi je volontiralo 10 volontera na različitim seminarima, konferencijama, administrativnim poslovima, na poslovima informatičke podrške i drugim aktivnostima Udruge.

6. Udruga mobbing financijski izvještaj za 2015. godinu

6.1. Prihodi

Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	91.076,00kn
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	20.064,00kn
Prihodi od građana i kućanstava	100,00kn
Prihodi od financijske imovine	191,00kn
Prihodi od vlastite djelatnosti	105.023,00kn
Prihodi od članarina	4.750,00kn
Prihodi od donacija iz državnog proračuna	50.000,00
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	105.377,00
Ostali prihodi	100,00kn
TOTAL:	378.284,00kn

6.2. Omjer prihoda

